

Příloha 1)

Pohybové hry

Had leze z díry

Chůze ve vázaném zástupu v rytmu říkadla:

„*Had leze z díry, vystrkuje kníry,*

Bába se ho lekla, na kolena klekla“.

Sledujeme, zda si děti pamatují říkanku, jaká je jejich výslovnost, rytmus řeči. Všimáme si spojení chůze s rytmem. (Dvořáková, 2002)

Vláček

„*Jede vláček po kraji,*

Děti z okna mávají.

Do Přerova jedou,

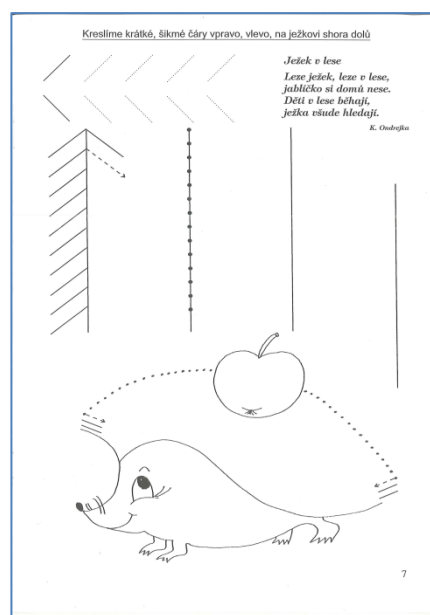
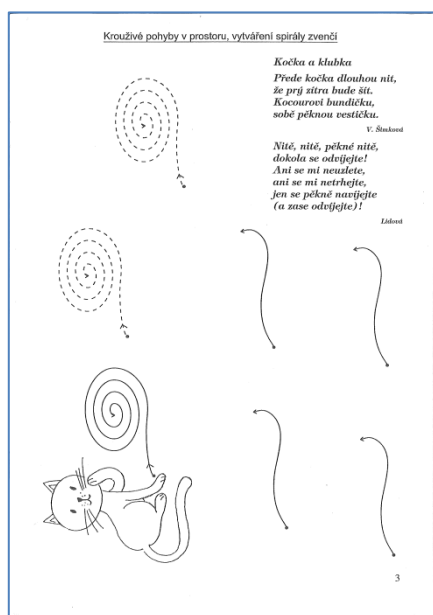
(lze doplnit jiné město či vesnici)

S babičkou a dědou“.

Děti stojí v řadě za sebou, drží se navzájem v pase, první dítě představuje mašinku.

V tomto závěsu volně chodí. Na slovo „mávají“ všechny děti zamávají. (Suchá, 2010)

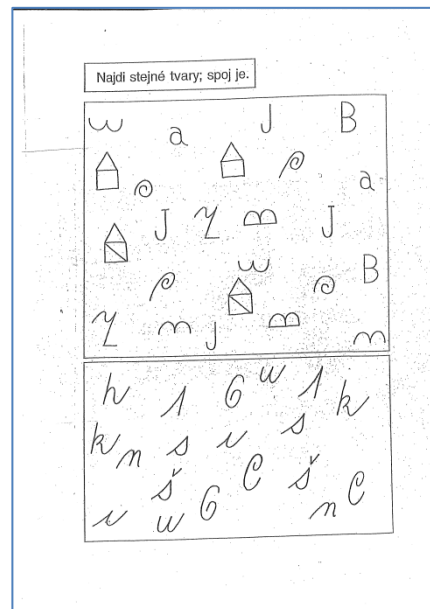
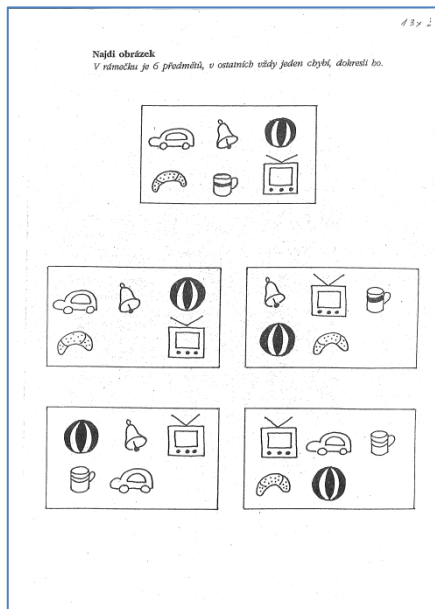
Grafomotorická cvičení

Příloha 2)

Rozvoj smyslového vnímání

- Optická diferenciacie

- Rozlišování figury a pozadí

- Sluchová diferenciacie

Hra s krabičkami

Do stejných krabiček se vloží různý obsah (kamínky, písek, korálky). Dítě se předem seznámí s obsahem krabiček i jejím zvukem. Krabičky se pak promíchají a dítě dle zvuku určuje obsah krabiček.

Kde je budík?

Za naprostého ticha dítě určuje polohu tikajícího budíku. (Lze použít i jiný zvuk vydávající předmět.)

- Sluchová pozornost, paměť

Tichá pošta

Dítě vymyslí jednoduché slovo, které pošeptá dalšímu. Poslední dítě řekne slovo nahlas.

Přijela tetička z Číny

Hra začíná úvodními slovy „Přijela tetička z Číny, přivezla balíček špíny a v té špíně bylo ...“ Úkolem dětí je vždy přidat jedno slovo a celou říkanku zopakovat.

Příloha 3)

Procvičování mluvidel

- rychle vysouvej a zasouvej jazyk
- olízni spodní a pak horní ret vodorovným směrem, pokud možno špičkou jazyka
- olizuj rty kruhově špičkou jazyka (auto závodí) jedním směrem, pak druhým (pozor na to, aby dítě uprostřed jednoho pohybu nepřecházelo v druhý, aniž olízne celý ret, horní ret sklouzne na spodní apod.)
- jazyk ven z pusinky, uvolni ho a pohybuj jím zleva doprava a zpět (ještěrka se rozhlíží). Pohybuj pouze jazykem, ne spodní čelistí!
- olízni horní ret ve středu rtu směrem dolů
- zavři pusu a jazykem udělej bouli ve tváři, nejdříve v pravé, pak v levé
- rychle zatahuj a vytahuj jazyk, přitom cvrknáš o horní ret (čertík)
- klepej jazykem o horní patro (koník)
- zvedni jazyk za horní přední zuby a pak plácni jazykem dolů
- dej jazyk mezi horní ret a zuby a pohybuj jím doprava a doleva
- nafoukni obě tváře, pak jednu a druhou
- vysát vzduch z tváří (kapřík)
- otevřít ústa a co možná nejdál vypláznout jazyk směrem na bradu, na nos
- olizovat horní, dolní zuby zepředu i zezadu
- ťukat špičkou jazyka za horní zuby, ústa zeširoka otevřená, úsměv
- špičkou jazyka jet po horním patře zezadu dopředu, zastavit se na ploše zubů zezadu
- opřít hrot jazyka za dolní zuby, zvednout hřbet jazyka (most)
- rozkmitávat volné rty při výdechu (koník frká)
- stáhnout rty, pískat při výdechu
- foukat nahoru, aby vlály vlasy
- pití brčkem
- držíme např. špagetu mezi rty, ne zuby
- děláme z jazyka špičku (uhoněný pes)
- olizujeme lízátko
- zamračit se, usmát se, krčit nos
- držet tužku mezi horním rtem a nosem (kočičí knír)

<http://www.dumrodin.cz/res/data/022/002445.pdf>

Dechová cvičení

Cvičení nádechu - přivonět ke květině, ovoci apod.

Cvičení výdechu - zvuk vlaku (úúúú), bzučení včely (bzzzz), foukání větru (fííí)

Usměrňování výdechového proudu - foukání do balónku, do vaty, peříčka

Balón

„Foukej, foukej z plných plic, to je málo, foukej víc.

Pořádně se snaž, ať velký balón máš.

Vtom se ozve velká rána, balónek je na kusy.

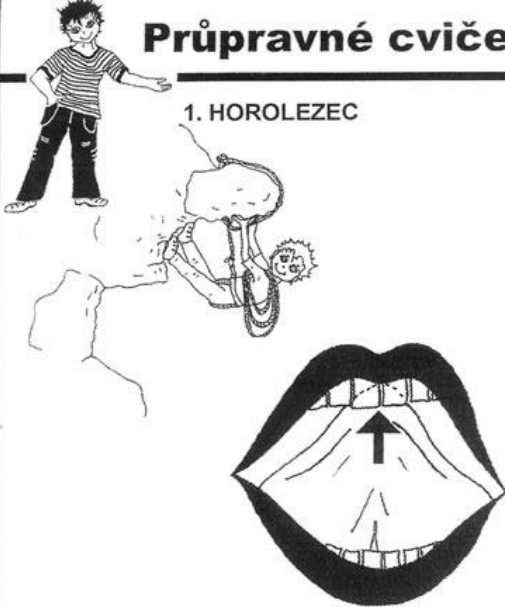

Copak tomu řekne máma? Táta už teď hartusí.“

Děti stojí v kruhu těsně vedle sebe, drží se za ruce, společně usilovně foukají a dělají kroky vzad (nafukují balón). Nakonec ruce rozpojí a spadnou na zem (balón praskne).

(Suchá, 2010)

Příloha 4)

Logopedická cvičení

Průpravné cvičení k nápravě hlásek L	
 <p>1. HOROLEZEC</p>	 <p>2. ZATOULANÁ MYŠKA</p>
<p>Stimulace hrot jazyka s výdrží ve zdvíhu Ústa jsou doširoka otevřená, hrot jazyka směřuje za horní zuby, špičku jazyka držíme na alveolárním výběžku. Cvik provádíme s výdrží. (Pokud se nedaří podržet ústa otevřená, terapeut, rodič, lehce přitahuje dolní čelist směrem dolů).</p>	<p>Střídavé procvičení hrotu jazyka Ústa jsou mírně pootvěřená, hrotem jazyka se střídavě dotýkáme horního a dolního rtu. Cvik provádíme v rytmickém opakování, střídáme pomalé a rychlé tempo.</p>
 <p>3. KOČIČKA VYLIZUJE MLÉKO</p>	 <p>4. KARTÁČEK</p>
<p>Protažení jazyka Ústa jsou mírně otevřená, hrot jazyka mírně vypláznutý, provádíme mírný pohyb hrotem jazyka směrem od dolního rtu přes horní ret. Cvik provádíme v rytmickém opakování.</p>	<p>Koordinace jemných pohybů jazyka Ústa jsou mírně otevřená, jazykem přejezdíme krouživými pohyby nejprve po horních, posléze po dolních zubech jazykem. Cvik provádíme z levé i pravé strany. Cvik provádíme v rytmickém opakování.</p>

<http://www.logopedie-sulistova.cz/hernicek-logopedicka-cviceni.php>

Příloha 5)

Polostrukturovaný rozhovor

- 1) Kolik tříd a kolik dětí má Vaše mateřská škola?
- 2) Jsou ve třídách děti děleny dle věku?
- 3) Mají tyto děti komunikační problémy, problémy s výslovností?
- 4) Je ve Vaší mateřské škole zajišťována logopedická prevence?
- 5) Kdo logopedickou prevenci poskytuje?
- 6) Jaké způsoby logopedické prevence používáte?
- 7) Jak často a v jaké časové dotaci je logopedická prevence poskytována?
- 8) Spolupracujete při logopedické prevenci s klinickým logopedem?
- 9) Spolupracují rodiče v rámci logopedické prevence?
- 10) V oblasti této prevence spolupracujete ještě s jinými subjekty?
- 11) Jste spokojeni s výsledky logopedické prevence ve Vaší mateřské škole?